

De zeven kruiswoorden

Thema: Lijden en sterven

Alle evangeliën (Matth. 27, Mark. 15, Luk. 23, Joh. 19)

KERNTEKST

'Deze is Jezus, de Koning der Joden.' (Matth. 27: 37b)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Heere Jezus is een wonderlijke Koning. Hij lijkt machteloos, maar we moeten beseffen dat Hij niet als een martelaar ter dood gebracht wordt. Hij houdt als Koning de regie en gaat deze weg vrijwillig om de straf te dragen om zo zondaren te kunnen redden!

BEGINSITUATIE

Pilatus weet met de Heere Jezus geen raad meer. Hij vindt geen schuld in deze Mens. Zelfs zijn vrouw waarschuwt hem nog. Maar uiteindelijk, onder de druk van het volk, geeft hij Jezus over om gekruisigd te worden.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen wat Jezus aan het kruis gezegd heeft.
- Ze zien wat het de Heere Jezus allemaal gekost heeft.
- Ze denken na wat dit voor hen betekent.

INDELING:

- De Heere Jezus komt bij Golgotha aan. (Evt. terugblik wat daarvoor gebeurd is.)
- De soldaten willen Jezus een verdovend middel geven, wat Hij weigert.
- Ze ontkleden Jezus en kruisigen Hem om negen uur tussen twee moordenaars.
- Jezus bidt zelfs nu voor Zijn onwetende vijanden.
- Boven Jezus' hoofd schrijven ze in drie talen Zijn 'misdaad'.

- Het Sanhedrin vraagt tevergeefs bij Pilatus dat opschrift te wijzigen.
- De soldaten verloten de kleding van Jezus onder elkaar.
- Jezus geeft Maria een zoon en Johannes een moeder om voor te zorgen.
- De omstanders, zelfs de moordenaars, bespotten Jezus.
- Plotseling komt één van de moordenaars tot inkeer.
- Hij bestraft zijn vriend en smeekt Jezus om ontferming.
- Jezus belooft hem dat hij nog dezelfde dag in de hemel zal zijn.
- Om twaalf uur wordt het plotseling aardedonker.
- Na drie uur schreeuwt Jezus waarom Zijn God Hem verlaten heeft.
- De omstanders spotten ermee.
- De Heere Jezus heeft dorst.
- De omstanders willen verhinderen dat Hij te drinken krijgt.
- De Heere Jezus roept: 'Het is volbracht.'
- Hij geeft Zijn ziel aan Zijn Vader in de hemel en sterft.

ZINGEN

Psalm 22: 1

UITLEG VAN DE PSALM

Het is bijzonder dat de Heere Jezus aan het kruis letterlijk de psalmen (van David) gebruikt om Zijn nood te uiten. Wij mogen dat ook doen. De psalmen leggen ons de woorden als het ware al in de mond.

INTRODUCTIE

In India leefden eens twee vrienden die graag dobbelden. Dit was door de regering streng verboden. Op een dag werden ze door de politie betrapt en kwamen ze beiden in de gevangenis terecht. Alleen door een flink geldbedrag te betalen, konden de jongens vrij komen. Voor die ene jongen was dat geen probleem. Zijn vader was rijk. Die ging naar de gevangenis en kocht hem vrij. Maar die andere jongen had alleen een arme moeder. Zijn moeder zocht het zwaarste werk op om toch wat geld te kunnen verdienen. Ze ging stenen sjuuwen bij de rivier. Met bebloede handen en een zere rug ging ze iedere avond naar huis. Maar eindelijk had ook zij het bedrag bij elkaar om haar zoon vrij te kopen. Ze ging direct naar de gevangenis en kocht hem ook vrij. Later kwamen de twee vrienden elkaar weer tegen. De ene jongen zei: 'Zullen we weer gaan dobbelen?' Maar de andere jongen zei: 'Nee, ik kan het niet meer, want ik weet wat het mijn moeder gekost heeft.'

BRUGZIN OF BEGINZIN

Vandaag horen we wat het de Heere Jezus gekost heeft om zondaren te redden. Dan kun je toch niet 'zomaar' verder leven?

Vertelling

Langzaam komt de stoet bij de heuvel Golgotha aan. Het is een vreselijk gezicht. De kruiselingen, die zo meteen gekruisigd zullen worden, moeten zelf de balk dragen waaraan ze vastgespijkerd zullen worden. De Heere Jezus is al zo verzwakt dat Hij de balk bijna niet meer kan dragen. De Romeinse soldaten hebben daarom een toevallige voorbijganger (Simon van Cyréne) gedwongen om mee te helpen dragen. Boven op de heuvel beginnen de soldaten met hun verschrikkelijke werk. Maar voordat ze dit doen, willen ze hun gevangenen nog laten drinken uit een fles met edik. Dat is zure soldatenwijn die verdovend werkt. Maar Jezus wil deze niet drinken. Hij wil het lijden, de straf, helemaal dragen! De soldaten trekken de kleren van Jezus' lichaam. Wat een vernedering moet dit voor de Zoon van God geweest zijn! Ze leggen Hem op het hout en spijkeren Hem vast. Meestal was dit een moment waarop de gevangenen scholden en vloekten. Maar Jezus? Hij bidt! Zelfs in deze pijnlijke situatie bidt Hij voor Zijn vijanden: 'Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.' Vind je dat niet onbegrijpelijk? Het lijkt wel of de Heere Jezus met dit gebed Zijn Vader moet tegenhouden om deze soldaten te straffen. Zo genadig is de Heere Jezus! Na dit gruwelijke werk worden de kruisen omhooggetrokken. Daar hangt de Heere Jezus, letterlijk midden tussen de moordenaars.

Boven Hem staat in drie talen geschreven wat Zijn 'misdaad' is (in het Aramees, Grieks en Latijn). Iedereen kan het lezen: 'Jezus de Nazarener, de Koning der Joden.' Onder het kruis zijn de soldaten al snel bezig de bezittingen van de gekruisigden te verdelen. Als ze het onderkleed van Jezus zien, kijken ze elkaar aan. Dit is uit één stuk geweven. Ze zien geen naad. Dit willen ze niet scheuren. Ze werpen het lot, zodat één van hen het kleed krijgt.

Wat zijn de hogepriester en de overpriesters blij. Het is gelukt! Jezus is uit de weg geruimd! Toch is één ding nog niet naar hun zin. Dat opschrift boven het kruis: 'Jezus de Nazarener, de Koning der Joden.' Dat vinden ze een belediging. Enkelen gaan terug naar Pilatus en vragen of het veranderd kan worden. Er moet niet staan dat Hij de Koning der Joden is, maar dat Hij dat van Zichzelf gezegd heeft. Maar de stadhouder blijft bij zijn standpunt: 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.'

Ondertussen is het op de heuvel Golgotha een drukte van belang. Steeds meer mensen zijn toegestroomd. Er wordt geroepen en gespot! Vreselijk! 'Ha!' roept er één, 'anderen heeft Hij verlost. Laat Hij nu Zichzelf verlossen als Hij de Christus is.' Daar schreeuwt iemand: 'U breekt de tempel af en bouwt die in drie dagen toch op, verlos Uzelf. Als U de Zoon van God bent, komt dan af van het kruis.' 'Ja', roept een ander: 'Als Hij de Koning van Israël is, laat Hij dan van het kruis komen, dan zullen we Hem geloven.' Steeds meer mensen beginnen te schelden en te spotten. Zelfs de twee gekruisigde moordenaar spotten mee. Wat een verzoeking is dit voor de Heere Jezus om Zijn macht te tonen! *Zou jij het niet mooi vinden als de Heere Jezus toch even Zijn macht zou laten zien?* Maar gelukkig doet Hij het niet... Hij wil de straf volkomen dragen! Maar één van de moordenaars wordt steeds stiller. Hij kijkt naar de Man naast hem. Die scheldt niet. Nee, Die bad zelfs nog voor Zijn vijanden. Opeens beseft Hij Wie deze Jezus is. Hijzelf hangt hier schuldig, maar Deze niet! Is Hij dan niet de Koning, de Messias van Israël, de Zoon van God? Als hij de andere moordenaar weer hoort spotten, kan hij het niet meer verdragen en bestraft hem. Dan wendt hij zich tot Jezus en vraagt: 'Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn.' Hij beseft dat hij niets verdient; Hij vraagt alleen of de Heere Jezus nog aan hem wil denken. En? Wat zegt Jezus? 'Nu is het te laat, je hebt al zoveel kwaad gedaan...' Nee! 'Voorwaar zeg Ik u: heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.' Wat is de Heere toch genadig! *Roep de Heere Jezus daarom aan in je gebed; je ziet hoe genadig Hij wil verhoren!* Vlakbij het kruis staat de moeder van de Heere Jezus met nog enkele andere vrouwen. Ook Johannes staat erbij.

Wat moet dit ook voor Maria zwaar geweest zijn. Had Simeon in de tempel het al niet gezegd tegen Maria: 'Een zwaard zal door uw ziel gaan.' Jezus kijkt naar haar en naar Johannes. Zelfs nu wil Hij nog voor haar zorgen, want Hij zegt: 'Vrouw, zie uw zoon.' En tegen Johannes zegt Hij: 'Zie, uw moeder.' Wat mooi! Vanaf die dag zorgt Johannes voor Maria.

Op het heetst van de dag wordt het ineens donker. Hoe kan dat? Er schuift een enorme duisternis voor de zon. Opeens wordt iedereen stil. Het gespot houdt op. De mensen worden bang. Wat is dit? Dit moment is voor de Heere Jezus nog moeilijker, ook al houdt het spotten nu even op. Jezus voelt dat Hij hier nu helemaal alleen hangt. Zelfs Zijn Vader in de hemel verlaat Hem nu. De grote toorn van de straf op de zonde drukt hier op Jezus neer. Hier ervaart Jezus de helse verlatenheid. Drie uren lang duurt dit lijden. Angstig roept Hij het uit: 'Eli! Eli! Lama sabachthani? Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?' Niet lang na deze woorden trekt de duisternis weer weg. De zon schijnt weer. De mensen halen weer opgelucht adem. En weet je wat zo aangrijpend is? De mensen durven weer gewoon te spotten. Ze roepen: 'Kijk, Hij roept Elia!'

De Heere Jezus buigt Zich voorover en zegt moeizaam tegen de soldaten: 'Mij dorst.' Een van de soldaten pakt een spons met edik (zure wijn van soldaten) en steekt die omhoog. Zelfs nu durven er mensen te roepen: 'Houd op, laten we zien of Elia komt.'

Het lijden van de Heere Jezus is nu bijna ten einde. Toch gebeurt er nu nog iets heel belangrijks. Want als Jezus gedronken heeft, roept Hij met de laatste krachten die in Hem zijn: 'Het is volbracht.' Deze woorden worden niet gefluisterd. Dit moet iedereen horen! De Heere Jezus heeft alles volbracht! *Hoor jij dat ook? Christus heeft de straf helemaal willen dragen. Daar hoeft niets meer van ons bij. Schuil daarom achter de Heere Jezus, Die alles betaald heeft!*

Waarschijnlijk hebben de mensen hier wel vreemd van opgekeken. Ze worden er stil van. Zo een luide uitroep van iemand Die bijna sterft. Dan spreekt de Heere Jezus Zijn laatste woorden uit. Het is een gebed: 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.'

Het is een gebed dat iedere Jood als klein kind al leerde (Psalm 31). *Wat mooi als psalmen, die je jong leert, zoveel waarde voor je mogen hebben in je leven, zelfs tot in het sterven toe!*

AFSLUITING

Toch is het sterven bij de Heere Jezus wel héél bijzonder. Zijn sterven overkomt Hem niet! Hij legt Zijn leven vrijwillig af. Hij wilde lijden en sterven. Vrijwillig! Weet je waarom? Dat deed Hij, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar het eeuwig leven zal hebben!

VERWERKING

Lezen:

- Heidelbergse Catechismus, zondag 16, vraag en antw. 40-44.

Gesprek:

- Is dit een mooi verhaal of juist niet? Laat kinderen dat uitleggen.

(Illustratieverhaaltje: Een klein meisje zag op een dag ineens dat haar moeder van die lelijke handen had. Ze vroeg: 'Mama, waarom hebt u van die lelijke handen?' Moeder trok het kind op schoot en zei: 'Toen jij nog een baby was, kon ik je met deze handen nog net uit ons brandende huis redden.' Het meisje werd stil en keek steeds maar naar die handen. Opeens zei ze: 'Mama, ik vind dit de mooiste handen van de hele wereld!'

- Sterfbedbekerings (zoals van de moordenaar) komen we in de Bijbel niet veel tegen. Waarom niet? Wat zegt ons dat? Stelling: iemand zegt: 'Ik wacht nog wel met het dienen van de Heere, want voor die moordenaar kon het op het laatste moment toch ook nog.' Hoe zou jij daarop reageren?
- Laat de kinderen de zeven kruiswoorden herhalen.
- Jezus is geen 'martelaar' maar 'Middelaar'. Bespreek dat verschil (een martelaar is een slachtoffer en kan er niets aan doen, maar Jezus gaf Zich vrijwillig).

Illustratie:

- Misschien kunt u vanuit een Rembrandtbijbel de kruisiging laten zien. Rembrandt schilderde bij één van de soldaten zijn eigen gezicht. Waarom zou hij dat gedaan hebben?

Zingen:

- Psalm 31: 1, 4, 12 en 17; 69: 1, 2, 3 en 4 en 9; 116: 2 en 3

